

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

3.05.2017

Aias, kasvuhoones ja pargis...

...toimub peaaegu igal aastaajal midagi põnevat - talvel on küll natuke vaiksem aeg, aga kevad, suvi ja sügis on kiired ja huvitavad.

Kasvuhoones on aastaringselt taimed kasvamas - talvel vitamiinirikkad sibulad salatiks, ilusad lilled nii õite saamiseks kui pottidega koos ostmiseks, lisaks veel terve toailillede osakond, emataimede ruum, köögiviljaboks... ahjah, ei tasu unustada ka maastikuehitajaid, kes külmad talvekuud kasvuhoone maastikuhallis "mängides" mööda saadavad. Kogu kasvuhoone kohta oskab kõige paremini infot anda meie kasvuhooneaednik Esta Ruus, kes kastab, väetab, külvab ja istutab seal väsimatult ning õhtuti ka maja puhtaks teeb. Kevadel on temal kõige kibekiirem aeg, sest siis on peale eelnimetatud tegevuste vaja ka taimede müügiga tegeleda ja neid, kes ilusaid suvelilli, köögiviljataimi ning muidugi ka püsikute istikuid osta tahavad, on siis kasvuhoonest läbi käimas pideva vooluna. Suvel vajavad tema hoolsat kätt ka kasvuhoone ümbruse istutuskastid, kus igal aastal midagi põnevat õitseb ja kombineeritud on erinevaid suvikuid ja püsikuid ning kõigil on neist kastidest võimalik endalegi inspiratsiooni ammutada. Sügise saabudes pistab ta kastidesse tuhandeid lillesibulaid, et ka keset talve oleks võimalik lilleilu kasvuhoonest kaasa osta. Esta töötab aianduskoolis aednikuna aastast 2010 ning kasvuhoonesse asus tööle aasta hiljem. Aiandusalased teadmised on ta ammutanud Eesti Põllumajanduse Akadeemias (EPA), mille agronoomia eriala lõpetas 1989.

Aias on keset sügavat talve vaja vaid jälgida, et jäneseid ning kitsed sisse ei pääseks, sest noored viljapuud ning müügiistikud, kes muldkraavis talvituvad, ei taha üldse sattuda loomade toidulauale, vaid kasvada suureks ning kanda saaki palju aastaid. Eks aednikud Siina Ilves ja Maiken Meensalu jälgivad, et aialumel vaid

aiarebase jäljerida oleks ja et see ei ristuks kitsede või jäneste jäljereaga... Kevadel aga, kui lumi ära läheb, algab aias kiire tegevus - lõigatakse puude-põõsaste oksid, võetakse talvekatted viinapuudelt, istutatakse ja väetatakse, kaevatakse ja kobestatakse. Ka muldkraavides talvituvad viljapuud ja põõsad leiavad kevadeti omale kodutee, sest kodumaise väärt istiku soovivad soetada inimesed nii naabrusest kui kaugemalt. Suvi kulub kõplamise, kastmise, marja-korjamise ning pookimise-silmastamise tähe all. Sügisel koristatakse saaki viljapuudelt, kaevatakse üles istikud, mis osaliselt kohe maha müüakse ning järelejäänud kaetakse muldse tekiga, et ka kevadel saaks müügihooaeg jätkuda. Siina ja Maiken on meie kooli vilistlased. Siina lõpetas Räpina Sovhoostehnikumi (RST) aiandusagronoomia eriala 1976. aastal ja samal aastal asus tööle puukooli brigadirina, hiljem agronoomina ja nüüd on ametinimetuseks puuviljanduse aednik. Maiken lõpetas RST aiandusagronoomia eriala 1989 ja asus samuti siia tööle. Algselt brigadirina, nüüd aednikuna. Oma haridusteed jätkas Maiken EPAs, lõpetades 1996. a agronoomia eriala - läbi ja lõhki aednik.

Ille Rämmer, pargiaednik

Foto: V. Truija

(Järgneb lk 2)

Aivo, Madis, Maiken, Esta, Siina ja Ille kooli aias

Mis tehtud ...

- 5.04 Aianduse päev
- 5.04 Aednike koolisisesed kutsemeistrivõistlused
- 5.04 Õpilaste mälumäng

... mis teoksil

- 4.-5.05 Noor Meister 2017 kutsemeistrivõistlused
- 25.-27.05 Kutsekoolide suvepäevad Olustveres
- 26.-27.05 Hea kodu päevad. Avatud uste päevad
- 30.06 Aianduskooli lõpuaktus kell 13.00

TÄNASES LEHES: Orhideeküllane talveaed! Aiandusest teadlikult! Floristid Helsingi Kevadmessil! Kodeeri ära! Europea Malta! Kes aias, kes aias! Pookimine presidendi pilgu all! Kuusteist tundi kulgemist! ... ja palju muud huvitavat!!!

(Algus lk 1)

Pargis on samuti igal aastaajal võimalik jalutamas käia - talvel võib kohata pargirebast, kes hiirejaht peab, oravaid, kes mööda puid üles-alla ronivad ja meelde tuletavad, kuhu nad talveks parimad pähklid peitsid. ☺ Ka mitmeid linde on talvelgi seal jalutades võimalik kohata - hallvarest, rasvatihast, varblaseid, pasknääre ja isegi muustrastas talvitub siin...kui eriti hästi veab, näeb isegi musträhni, kellel on ka pesapuu just siin pargis olemas... Kevade saabudes ja lumemineku järgselt hakkab tööle pargihaldjas - meie pargigiid Helve Eesmaa, kes aitab reha välgutades pargi kiiresti korda teha. ☺ Tema oskab pargi kohta rääkida palju huvitavat, sest on töötanud pargiaednikuna 30 aastat. Ka Helve on meie kooli vilistlane ja asunud siia tööle peale sovhoostehnikumi lõpetamist. Ta teab täpselt, kus mis kasvab ja on põhjalikult kursis pargi ajalooaga. Helvet võib kohata suvel kobestiga töötamas ja sügiselgi haarab ta jälle reha kätte ja tõttab parki appi.

Kevadest sügiseni on pargis vaja ka muru niita ning trimmerdada, siis tõttavad appi Aivo Pedosk ning Madis Oras, kes ühegi tehnikavidinaga hätta ei jää ning murutraktori ja raideri kaasabil kõik kooliümbruse, pargi ja kollektsoonia murud korda teevad. ☺ Ka Aivo on kündnud Räpina Sovhoostehnikumi hariduspõldu, lõpetades aiandusagronoomi eriala aastal 1981.

Ja kui pahalased on pargis prügikastide kallal jõudu tarvitanud või

pinke purustanud, siis tõttavad oma osavate kätega appi Vaper Johanson ja Leo Heidorf ning varsti on kõik jälle päris korras. ☺

Muidugi on peale murude ja pargiteede pargis kevadest sügiseni palju ilusalt õitsevaid puid-põõsaid-lilli. Allakirjutanu kutsubki üles pargis ja ka koolimaja ümbritsevates istutus-alades kasvavaid taimi avastama - praegu õitsevad põõsastest forsüütiad (küll tänu tuju-kale talvele mitte nii rikkalikult kui sooviks) koolimaja esises istutusalas ja Inglise pargiosas, Jõe tänava õpilaskodu juures lõhnavad rikkalikult nartsissid, varsti puhkevad õied lossi taga mandžuuria aprikoosipuul ja koolimaja ees hondo magnoolial. Õitsemist lõpetavad pargis sinililled, alustanud on juba võsaulased ja kanakoole ning varsti ühineb nendega kollane ülane. Ka varajased tulbid näitavad oma ilusaid punaseid õisi. Kooli kodulehel on nüüd ka rubriik "Aias ja pargis", kus hakkab jooksuma info, kes ja kus parasjagu õitseb ning mida saab osta kasvuhoonest ning kollektsooniaia müüplatsilt.

Kohtumiseni siis kasvuhoones, aias ja pargis ning nautigem seda, mida on nendel paikadel ja seal töötavatel inimestel meile kõigile pakkuda. ☺

Ille Rämmer, pargiaednik, TK16-42-M1 õpilane, aianduskooli ja EPA vilistlane

Aednikupäev piltides

Fotod: V.Truija

Virgutatusvõimlemine

Taimede määramine

Krissandra jõhvi kerimas

Parim võistkond—Reta ja Heli

Pookimine presidendi silme all

Nutimäng

Suurel aednikupäeval toimunud võistlusel selgitati välja kooli parimad nooraednikud. **Võistkondlikult saavutasid I koha Reta Poolak ja Heli Poikalainen, II koht Kaili Komp, Birgit Kahur, III koht Jaano Oras ja Egert Aug. Individuaalses arvestuses oli parim Reta Poolak, II koht Jegor Dejev, III – IV kohta jäid jagama Jaano Oras ja Kaili Komp. Õnnitleme tublisid nooraednikke!**

Kuidas ma kohtusin presidendiga?

Ajal, mil president külastas aianduskooli, sooritasin mina fuajees koos kaaslastega aiandusvõistluse raames pookimise ülesannet. Tundsin, et esimesed pookimislõiked olid need kõige paremad, sest siis, kui president ja direktor juba isiklikult kõrval seisis ja tarka juttu ajasid, hakkas veri mu näos vemmeldama ning tundsin, kuidas olen sattunud luubi alla. Tekkis mingi ebaloomulik ärevus. Hirmus tahtmine oli sel hetkel ikkagi demonstreerida oma parimaid lõikeid ja sidumisoskust. See tunne kestis vaid hetk, sest siis käis nagu peas klõps, kontsentreerusin ning suutsin ennast ka sisemiselt kokku võtta. Pakun, et väliselt võisin näida nagu vana rahu ise, kes on juba aastaid pookinud ning teab täpselt, mida ja miks on ta tulnud tegema. Näpud jäid seekord alles. ☺

Reta Poolak, AE15-42-K

Loomulikult olin meeldivalt üllatunud, saades teada, et Eest president astub aianduskooli visiidi käigus raamatukogust läbi. Nagu kodus enne külaliste saabumist, nii ka raamatukogus asusin suure hooga ruumi ja raamaturiuleid korrastama, arvuteid läikima lööma, lilleseadeid floristidelt tellima ja liigseid asju kappidesse peitma. Pidi ju üldmulje jääma õhuline, avar, puhas, lilleline.

Visiidi hommik oli endiselt kiire. Tundus, et pean kogu aeg midagi korraldama ja kindlasti unustan midagi tähtsat tegemata. Lauale panin valmis joogid ja klaasid. Kannudes oli köögiviljade ja puuviljadega maitsestatud vesi ning viimasel minutil tuli idee presidendile värsket kasemahla pakkuda. Riigipea siiski kasemahlast ei hoolinud, olevat liiga magus. Aga maitsestatud veest ei öelnud ära. Saatjaskonnale maitstes kasemahl kõige enam, mida tunnistas lõpuks tühi mahlakann.

Presidenti visiit algas kasvuhoonest. Eskordi saabudes oli kontori-rahvas juba rõõmsalt akna juures ja läbi huumori kirus, miks need puud peavad vaadet rikkuma... vaja maha võtta. ☺ Delegatsiooni saabudes fuajeesse asusin ma juba valvesisakusse raamatukokku. Seltsiliseks üks turvameestest, kes rääkis oma õpingutest Luua koolis ja hiljem juba politseikoolist. Kogu suhtluse ajal jälgis mees kullipilguga fuajees toimuvat. Ja sealt nad tulidki raamatukokku..... Kõige ees tormasid fotograafid, varjates minu vaatevälja praktiliselt ära. Aga kui president kinkis oma portree koolile, siis oli au mul see vastu võtta. Õnneks direktoril juba oli pilt, seega leidis Kersti Kaljulaidi foto auväärse koha teiste suurmeeste kõrval raamatukogus.

President jalutas ka raamaturiulite juurde. Eelnevalt imetles laual olevat floristide lilleseadeid, kiitis ilusat raamatukogu ja arvas, et mulle meeldib siin väga töötada. ☺ Riiulite juures heitis ta pilgu meie õpetajate poolt välja antud raamatutele, kuid siis asus lehisema raamatut „Latin for Gardeners“ ja kommenteeris, et raamatu ülesehitus erineb „Eesti taimede kukeabitsast“.

Visiidi lõpus toimus ühispildistamine raamatukogus. Kõik töötajad, kes läheduses viibisid, said end jäädvustada presidendiga pildil. Võimalus anti õpilastelgi presidendiga pilt teha, aga kahjuks oli neid sel hetkel raamatukogu läheduses vähe. Miks mitte kasutada võimalust jäädvustada end koos presidendiga kasvõi ajaloo otstarbeks. ☺

Kersti Kaljulaid jättis väga sümpaatse ja sooja mulje – rahva president.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Tund maastikuhallis. Selline vaikus ja aupaklik tunne, mis presidendist sisenemisega kaasnes, pole ma varem kohanud. Kogu hall oli kui vaikusse vajunud, rääkis vaid president ja kõnetatav. Liblikad jätsid isegi lendamise ja tuul puhumise. Sirgete selgadega seisime ilusti reas, ootasime, et ta meie juurde tuleks. President oli nii reaalne, inimliku olekuga – nagu päris! ☺ Muidu telerist presidenti vaadates tekib tunne, kas tal on ikka kõik hästi, kuidagi krampi kisub. Vedasime eelnevalt kihla – kas ta taaskord kannab tumesinist või halli kleiti? Kuid ta oskas meid üllatada – hoopis roosa pluus ja pükskostüüm. ☺

Ta astus meie poole, küsis mida õpime. President oli kursis meie erialaga ja innustas meid, kinnitades, et meie alal on suur tulevik. Tundsin veidi pinget langust, kuna riigipea hoiak oli nii siiras, ta oli

oma mõtetega kohal ja tundis huvi meie kooli vastu. President uuris, kas me valima läheme. Vastasin automaatselt jaatavalt, seega peab ikka minema, kui presidendile sai lubatud. Ega muidu pole õigust vinguda ka.

Jäi mulje, et Kersti Kaljulaid tundis end meie koolis hästi. Päeva lõpuks muutus meedia poolt loodud arvamus presidendist ja ma väga loodan ja usun, et ta teab ja oskab olla hea riigijuht. Meil on vaja presidenti, kes ütleb oma arvamus, on Eesti rahva eest väljas, kes tunneb end küll vabalt, aga ei unusta eetikat.

Rebecka Herzmann, ME15-41-K

Foto: T.Mastik

Üritasin endale terve päeva sisestada, et ta on tegelikult samasugune inimene nagu me kõik, ainult selle vahega, et ta on president. ☺ Aga ikkagi inimene. Ometi mida lähemale tiksus kell hetkele, mil ta pidi fuajeesse ilmuma, seda kiiremini veri minu soontes ringi käima hakkas. Inimesi oli fuajees nii palju, et mõtlesin, et kuhu see delegatsioon veel ära mahub. Sain tööülesande õpilastele ära seletatud kui Anu Käär hõikas: „Läks!“ Ja samal hetkel nad tulidki! Direktor, president, maavanem ja see alati nii kurva näoga mees, kes presidendiga kaasas käib ja ilusat vormi kannab. Tundsin, kuidas iseenestest selja rohkem sirgu lõin. Ja siis järsku kuulen direktorit hõikamas enda nime, et ma tuleksin ja seletaksin, mis siin toimub. „Okei, Liisi, ta on ju lihtsalt inimene,“ mõtlesin kiirelt oma peas. Ennast rahulikuks sundides püüan anda olukorrast ülevaate. Tunnen, kuidas veri näkku tõuseb, tajun, et vaatan eelkõige otsa direktorile. Paaril üksikul korral julgen visata kiire pilgu ka presidendile, kes rahulolevalt mu jutu peale noogutab ja mõned küsimused esitab. Tajun fotograafe ja kuulen klõpsutamist, Elmar filmib... see ajab mind isegi rohkem ärevile kui Kersti Kaljulaidile pookimise hindamise põhimõtetest rääkimine. Meie direktor ja Põlva maavanem on nii pikad mehed ja president nende vahel näeb välja nii lühike ja issand kui peenike! Nii habras, et mul on temast lausa kahju.

Nad liiguvad fuajees edasi raamatukogu poole, pööran selja, julgen esimest korda välja hingata ning lehvitan mapiga tuult näkku!

Kui praegu sellele hetkele tagasi mõtlen, näen oma silmade ees tema nägu, mis oli nii rahulik. Ta lahkub ja elan edasi teadmise, et meil on väga sümpaatne president. ☺

Liisi Kont, kutseõpetaja

Meie aiad

Jaano talveaed

5. aprillil toimunud aednike päeval toimus pärastlõunase seminari raames midagi enneolematut. Kõik saalisviibijad said osaliseks otseülekandest meie kasvuhuonest, kus kolm aianduse eriala õpilast tutvustasid seal kasvavaid toataimi. Ühel nendest, Jaano Orasel, kes õpib aiandust teisel kursusel, on oma kodus väikene talveaed, kus pole küll nii palju toataimi kui aianduskoolis, kuid omajagu erilisi ja huvitavaid eksemplare leiab sealt siiski. Seekordne koduaia lugu valmis aianduskooli raamatukogus, sest Lääne-Virumaale sõitmine tundus liiga kauge. ☺

Kui uurida Jaano käest, kust tema aiandushuvi alguse sai, räägib ta ühe vahva loo varsakapjadest. Umbes viis aastat tagasi ehitas Jaano isa koos vendadega 30 kilomeetri kaugusele Rakverest talveaia. Eelnevalt oli seal külm kasvuhuone, mis lagunes. Selle koha peal hakkas kasvama varsakabi. See aga noormehele kohe üldse ei meeldinud ja ta otsustas taime välja kaevata ning uude kohta istutada. Isa istutas aga selle sinna tagasi, kus see enne oli. J Seitsmendas klassis võeti bioloogia tunnis teemaks botaanika. Õpetajaga koos hakati tegema põnevaid katseid. Pudelist valmistati lihtne kastmis-süsteemiga pott, külvati ja potistati, täideti tabeleid ja kirjutati kokkuvõtted, täpselt nii nagu praegu aianduskooli taimekasvatuse projektide puhulgi. Just nendest bioloogia tundidest alates tundis Jaano, et taimedega tegelemine on talle südamelähedane. 14-aastaselt külvas Jaano tomati, arbuusi ja meloni seemeid ning läks noortaimi Viru-Nigulas toimunud emadepäeva laadale müüma. Edasi tundus ainuõigena tulla õppima Räpina Aianduskooli. „Kahetsenud ma seda ei ole, aga lootsin siit saada rohkemat. Just

Jaano aednikupäeval

toataimede osas. Ma arvasin, et siin võimalik spetsialiseeruda, kõige rohkem mind huvitaksid ka toataimed, aga nendega tegelemine väga vähe.“

„Kui vana külmkasvuhuone kokku kukkus, siis otsustati ehitada uus. Seekord küttega. Ema plaanis hakata seal tomateid, kurke veidi ka toataimi kasvatama, aga mina hakkasin sinna üha uusi ja uusi talveaia taimi koguma“ räägib Jaano, kuidas pere talveaia sai. Põhiliselt toimetabki seal Jaano ise, kuid õpingute ajal hooldab taimi ema.

„Esialgu valisin talveaeda neid taimi, mis mulle kõige rohkem meeldisid: palmid ja söödavate viljadega taimed, näiteks sidrunipuu ja oliivipuu. 2015. aastal läksin vanaemaga Bauhofi ja ta ütles, et vali endale üks taim. Mina siis valisin kõige pisema ja odavama - see oli mini kuuking. Ma ei teadnud tollest taimest mitte midagi. Läksin raamatukokku, laenutasin asjaliku orhidee raamatu. Koju jõudes hakkasin kohe lugema, paari tunniga oli raamat läbi. Mõtlesin, et issand jumal, ma ei osanud oodata, et maailmas on üle 25000 liigi! Halleluuja! Ja ma arvasin, et ainult kuukingad on orhideed, aga neid on veel! Üle-eelmisel aastal ma kuulsin, et Eestis kasvavad ka kápalised! Tuleb välja, et meil on neid lausa 36 liiki.

Põhilisteks töödeks talveaias on kastmine ja väetamine. Kevadel, kui õhk on väga kuiv, tuleb ka piserdada, lisaks kaitsta taimi päikese põletuse eest.

Kui palju erinevaid taimi noore botaaniku hoole all kasvamas on, Jaano öelda ei oska, kuid tunnistab, et plaanib tulevikus korraliku logiraamatu sisse viia. Küll aga võib kirjutisi tema suurimate lemmikute, orhideede kohta lugeda noormehe blogist. „Neid on kokku mul umbes 80. Suurem osa on noored taimed, mis ma eelmisel aastal tellisin. Need hakkavad õitsema 3-15 aasta pärast,“ tõdeb ta. Esimesed taimed, mis ta tellis, kahjuks hukkusid ja siis lõi Jaano käega. Aasta hiljem mõtles, et proovib uuesti ja tundub, et seekord on teda saatnud edu. „Üks orhidee liik kasvatas väga pikad lehed. Ma ei osanud seda isegi oodata, et need kiiresti kasvama hakkavad. Äkki see hakkab juba kahe aasta pärast õitsema,“ on noormees lootusriikas.

Vaade talveaeda

Kui uurida Jaano lemmikute kohta, ei oska ta kuskilt alustada. „Minu unistuseks on saada endale Grammatophyllum speciosum, kes on maailma suurim orhidee. Ta võib kasvada kuni 3 meetri kõrguseks ja ka tema õievars on kuskil 1,5 meetrit pikk“, vuristab noor aednik fakte taime kohta, mille eestikkeelseks nimetuseks annab taimenimede andmebaas hiid-kuningkäpp.

„Lemmikuid on mul palju“, jätkab Jaano, „Mõne puhul meeldivad just juured, teisel õied, kolmandal lehed. Just nendel noortel orhideedel on nii võimsad juured! Lehtedest on lemmikud oliivipuu ja tsümbiidium.“ Ühel päeval soovib noormees oma talveaias näha ka paradiisilinnulille ehk strelitsiat, durianipuud ning kanntaime.

Taimi on Jaano oma talveaeda toonud praktikatelt või saanud taimevahetuse kaudu.

Praegu kasvavad mul talveaias harilik viigipuu ja pistaatsia pähkli-puu, mis on saadud taimevahetuse kaudu.“

„Eelmisel aastal sain praktikal olles kingituseks musta mooruspuu. Mitte kuskil Eestis seda avamaal ei kasva, praegu käin teda kogu aeg jälgimas, tundub, et on elus, aga eks näeb, millal ta lehte läheb.“ Eksootilisematest taimedest tahaks Jaano oma koduaeda ka veel magnooliat. „Kui ma Kristiine puukoolis praktikal olles magnooliaid potistasin, siis ma lihtsalt armusin ära nende lehtedesse,“ ei hoia noormees end vaimustust väljendades tagasi. Ometi ei puudu tema koduaiast ka kõigile tuttavad õuna- ja pirnipuud, roosid ja pojengid.

„Kui olime Jegoriga (aianduse eriala esimese kursuse õpilane) Tallinna Botaanikaia praktikal, märkasime taime Citrus Medica, tal on kaheksajala kujulised viljad. Jegor teadis, et see on väga eriline taim, mis kasvab ainult Indias ja küsisime, et kas meil on võimalik saada pistoksa. Meile antigi! Kolm tükki. Jegor sai kaks ja mina ühe. Panin potti ja läkski kasvama!“ selgitas noormees erilise taime saamislugu.

Taimekaitse kohapealt eelistab Jaano mahedat kasvatusviisi. Kui vaja, tõstab ta taimed talveaiast välja, puhastab neid ja laseb õues veidi kosuda.

Tulevikku vaadates on Jaanol mitmeid plaane. Esiteks plaanib ta õppima minna Tartu Ülikooli bioloogiat. Lisaks unistab oma ettevõtte, mis toataimede müügiga tegeleb, samuti idee oma isiklikust väikesest botaanikaaiast paneb tema silmad eriliselt särama. „Mõttes on olnud pisike viinamarjaistandik rajada, et pistoksi ja vilju müüa, äkki kunagi ka istikuid.“ Jaano ütleb, et on mõelnud ka õpetajaameti peale ning ei välista, et ühel päeval kirjutab toataimede raamatu.

<http://orhidee1.blogspot.com/ee/>

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V.Truija, J. Oras

Vaade talveaiale teiselt poolt

Ämblikkäpp

Cattleya õied

Punane Colmanara

EUROPEA Internationali konverents Maltal

25.-28. aprillil toimus Maltal EUROPEA Internationali konverents ja üldkogu. Konverentsi teemaks oli „Vocational Education and Exchange: Keys for Enhancing Value-Added & Small-Scale Food Production“. Eestist osales konverentsil Katrin Uurman Räpina Aianuskoolist, Aino Saavaste Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolist ning Liina Kaljula Eesti Maaeluministeeriumist. Konverentsil osales kokku 54 delegaati, 22 erinevast Euroopa riigist.

Konverentsil anti ülevaade Malta põllumajandusest, Malta juhtivast kutsehariduse ja koolituse keskusest (Malta College of Arts, Science and Technology), samuti räägiti maamajandus-sektori kutsehariduse hetkeseisust ja väljakutsetest. Paralleelsessioonidena toimunud töötubades arutati töökohapõhise õppe ja rahvusvahelise õpilaste vahetuse tähtsuse üle. Samuti saadi ülevaade sellest, kuidas Maltal lõimitakse kutseharidusse võtmepädevusi, kuidas toimub õppijate toetamine, õppest väljalangenud õppurite haridusse tagasitoomine, lõimitud õppe hindamine. Õpilased tutvustasid oma õpinguid Maltal. Nad pidasid praktiliste oskuste omandamist väga tähtsaks. Eriti kõrgelt hinnati ettevõttes toimunud praktikat. Tõdeti, et kutseõpe on aidanud toime tulla nii kõrghariduse omandamisel kui ka enda ettevõtte loomisel. Ettekandjad olid täna erinevatel haridustasemetel, kõik olid läbinud EQF (European Qualification Framework) 4. taseme kutseõppe, mille järel üks ettekandja lõi oma ettevõtte. Järgmised kaks ettekandjat olid EQF 5. taseme ja üks 6. taseme õppur, omandasid vastavalt bakalaureuse või magistri kraadi.

Konverentsi esimese päeva lõpetas väike messitaoline sessioon „Senses of Malta“, kus maamajanduse valdkonna ettevõtjad tutvustasid oma toodangut. Esindatud tooted olid kohalik leib, oliiviõli, tee, mesi, keedised, õlu ja vein.

Teise konverentsi päeva esimesel poolel toimus väljasõit Malta põllumajanduspiirkonda, kus sai näha kohalikku sibula, porrulaugu, rullkõrvitsa, arbuusi, paprika, viinamarjade ja maasikakasvatust. Malta on teatavasti väike Euroopa saareriik, kus elanikke on veidi üle 400000. Malta pindala on 316km². Ligi 40% maast kuulub riigile, mida on põllumajandustootjatel võimalik rentida. Maad on ka võimalik osta, kuid üldjuhul keegi seda ei tee, sest ühe hektari eest küsib riik pool miljonit eurot. Rentida on palju soodsam – 16 senti/ha. Keskmiselt omab üks põllumajandustootja 1-3 ha. Põllumajandussektorit iseloomustavad peamiselt väiksed põllud, suur käsitöö maht ja põldude kastmissüsteemid. Malta vee varud on väiksed, mistõttu püütakse koguda kõik piisad, mis võimalik ja kasutada kadudeta.

Väljasõidul oli võimalik näha ka Malta loodust ja haljastust. Looduses võib näha umbes meetrikõrguseid apteegitilli, kollase karikakra, lõvilõua ja vilt-ristirohu taimi; ligikaudu 2 m kõrguseid riitsinuse põõsaid; põldude servades esines karusõrگا ja rosmariini. Teede servades lautasid agaavid ja aalood, samuti kasvas müüridel viigikactus, mille valminud viljadest seal maal moosi keedetakse.

Haljastustaimena domineerisid lillepeenardes vöötpelargoonid, võõrasemad ja kõstrililled, samuti kasutati suuremate rühmadena aaloe ja agaavi taimi, ka neriinesid ja streliitsiaid. Puittaimedest pakkusid varju ligikaudu 4-5 m kõrgused kummiviigipuud, mitmed oluliselt kõrgemad palmid, araukaariad ning väärrikad õlipuud. Koduaedades hakkasid silma lisaks veel sidruni- ja mandariinipuud ning lambiharjapuu. Parimateks hekitaimedeks peetakse Maltal lantaani ja rooshibiski; lubjakivist müüre katsid rikkalikult õitsevad bugenvillead ja keskpäevalilled.

Pärastlõunal jätkus päev ametlikuma osaga – EUROPEA Internationali üldkoguga, kus toimus mitmeid hääletusi ja sõnavõtte. Üldkogus kinnitas Šveitsi, Luksemburgi, Norra, Serbia ja Malta EUROPEA täisliikmeks. Iirimaa soovis EUROPEAga taas ühineda. Selle ettepaneku üldkogus kinnitas. Seega kuulub täna EUROPEA Internationali võrgustikku 26 Euroopa riiki.

Massiivne lillepeenar Valetta keskvaljakul

Lantaani hekk

Paprika põld

Maasika põld

Kinnitati ka järgnevad EUROPEA Internationali konverentside korraldajad: 2017. a sügis, Eesti; 2018. a kevad, Prantsusmaa; 2018. a sügis, Austria; 2019. a kevad, Rumeenia; 2019. a sügis, Soome.

Lisaks tutvustati 2016. a majandusaasta aruannet, 2017. a kulude-tulude eelarvet ning 2018. a eelarve projekti.

Veel valiti uus juhatus: Secretary General – Elisabeth Hönigsberger Austriast; Vice Secretary – Tone Mosebo Norrast; Treasurer – Nicolas Negretti Luksemburgist; Vice Treasurer – Rita Alver Portugalist.

Kinnitati ka uus Editorial Groupi juht – Judit Čović ja uus audiitor – Katrin Uurman.

Järgnevalt tutvustas Eesti EUROPEA esindaja Katrin Uurman järgmist EUROPEA seminari, mis toimub 21.-24. september 2017. a Tartus. Seminari teemaks on „From Rural to Digital“. Registreerumise tähtaeg on 30. juuni 2017. a. Rohkem infot Tartus toimuva konverentsi kohta leiab konverentsi kodulehelt <http://europeaestonia.weebly.com/>

Seejärel tutvustasid Prantsusmaa ja Inglismaa esindajad lühidalt

Eesti esindajad EUROPEA lippu vastu võtmas

2018. a kevadel toimuvat konverentsi, mis toimub 2.-7. aprillil 2018. Konverents on pikem kuna seda planeeritakse läbi viia nii Prantsusmaal kui ka Inglismaal.

Lisaks anti teada, et järgmine metsanduse kutsevõistlus toimub Šveitsis (2017. a) ja veinivõistlus Horvaatias (2018. a).

Põllumajanduse kutsevõistlus Agrolympics 2017 toimub 28. september - 1. oktoober 2017. a Saksamaal Saksimaa liidumaa

Burgstädti linnas.

Konverentsi lõpetas Malta poolt eesistumise ja EUROPEA lipu üleandmine Eestile.

Juba septembris tervitab Eesti kõiki 26 Euroopa riigi esindajaid Tartus, Olustveres ja Rāpinas.

Katrin Uurman, MTÜ EUROPEA Eesti Keskuse juhatuse esimees

Fotod: K. Uurman, J. Čović

Aiandusest teaduslikult

Mis vahe on õppida aiandust ülikoolis või kutsekoolis? Miks üldse aiandust peaks õppima? küsisin Marge Starastilt, kes 5. aprillil toimunud aednike päeval astus üles loenguga, mille teemaks mügarbakterid ja juurtega sümbioosis elavad seened. Marge Starast on aianduskooli vilistlane ning juba aastaid töötanud Eesti Maaülikoolis aianduse osakonnas taimefüsioloogia õppejõuna.

Marge Starast

Miks otsustasite õppima tulla Rāpina Aianduskooli?

See on küll väga raske küsimus... Minu vanaisal oli väga huvitav õunaaed. Seal kasvasid sellised õunapuud, mille millegipärast olid erinevad õunad küljes. Tänapäeval nimetatakse neid perepuudeks. Võib-olla sain ma aiapisiku sealt. Meil oli endal ka kodus aed ja mulle meeldis aiatöid teha.

Kas maaülikooli minek oli aianduskoolile loomulik jätk?

Lõpetasin 1988. aastal aianduskooli ja siis läksin tööle Eesti Põllumajandusülikooli õppekatseaeda. Alles mõned aastad hiljem asusin uuesti õppima. Tahtsin just Tartusse tööd saada, sest minu abikaasa õppis juba põllumajandusülikoolis.

Kui ma keskkooli lõpetasin, siis otsustasin, et ei lähe kõrgkooli, sest tahtsin õppida praktilist eriala. Aga kui ma ülikooli juures töötasin, siis ikkagi töökaaslased survestasid, et ma õpinguid alustaksin.

Ja nii siis tuligi järjest bakalaureus ja magister ning lõpuks ka doktor, viimase tegin Tartu Ülikoolis.

Millal tuli otsus alustada tööd õppejõuna?

Mulle tehti selline pakkumine ja kuna ma seal juba aktiivselt tegutsesin, siis tundus see loogilise jätkuna. Mäletan, et minu gümnaasiumi õpetaja ütles, et ma pean hakkama õpetajaks. Mina raiusin vastu, et ma ei taha õpetajaks saada. Ja siin ma nüüd siis olen. ☺

Milline on Teie igapäeva töö?

Olen dotsent, suurem osa minu tööajast läheb tudengitele - loengud, laboritöö, lõputööde juhendamine. Ülikoolis on ka teadurid, nendel on esmakohal teadustöö tegemine.

Mis on selles töös kõige raskemat?

Kõige raskemat... neid erinevaid tööülesandeid on tegelikkuses väga palju, oma tööaja sisse tuleb mahutada väga palju erinevaid tegevusi. Mõnikord peab ka laupäeval ja pühapäeval tööd tegema.

Kas maaülikooli õppima asumine peaks olema iga aianduskooli lõpetaja järgmine samm?

Jaa, mina ütleks küll, et see võiks sedasi olla. Kui siin saab rohkem praktilisi teadmisi, siis maaülikoolis saab rohkem teoreetilisi. See aitab paremini mõista taime hingeelu ja leida põhjendusi, miks ühte või teist asja taimekasvatuse juures teha tuleb. Tekib suurem pilt sellest, miks erinevaid kasvatustehnoloogilisi võtteid ühte või teistpidi rakendada peab. Kutsekool õpetab kuidas teha ja ülikool annab vastuse miks me seda teeme.

Milliseid teemasid on praegu teadusmaailmas aktuaalsed?

Oi neid on väga palju. Ühest küljest kindlasti mahetootmine. Globaalsest küljest pööratakse sellele teemale palju tähelepanu. Teiseks vähelevinud kultuurid, et rikastada meie toidulaudu. Vahepeal oli astelpaju kasvatamine hästi populaarne, siis veidi hääbus, praegu on tunda, et selle vastu hakatakse jälle rohkem huvi tundma. Seetõttu on ka teaduslikumalt astelpajuga rohkem tegelema hakatud.

Miks peaksid õpilased aianduslikke erialasid õppima?

Üks selline põhjus, miks võiks aiandust õppida ja aiandust Eestis arendada on see, et kui mõelda, milliseid maavarasid meil on... siis pole ju suurt mitte midagi. Aga mis meil on – viljakas põllumuld, mille peal on hea kasvatada taimi. Selles vallas ei ole vaja väga palju maad, et luua äramajandav ettevõtte. Kui mõelda näiteks puukooli peale, saab hakkama paari kolme hektariga.

Kui palju teil endal näpud realselt mullas on?

Mul on endal koduaed ja maal ema juures tükike põllumaad, kus kasvatame endale talvekartulit. Tegelikult pistan näpud kevadel kohe mulda kui juba kannatab. ☺

Millise raamatu te viimati läbi lugesite?

Jooga anatoomia. Ma käin ise jooga kursustel ja eesti keeles ilmus selline huvitav raamat, mis seletab inimese anatoomiast lähtuvalt, miks jooga inimesele hea on.

Millisel koolitusel te viimati käisite?

Oktoober või november... siis oli Tartu Ülikooli poolt korraldatud koolitus mis rääkida sellest, kuidas motiveerida üliõpilasi praktilisi töid tegema.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: A. Jalak

Võhandu maraton 2017

Oli see siis 23. märtsil, kui Priit Trahv käis välja mõtte osaleda Võhandu maratonil. Arutelu käigus tekkis arusaam, et see ei ole kerge, kuid võimalik. Seadsime endale kohe eesmärgi, et maraton tuleb lõpetada. Priidu tuttav oli lahkelt valmis laenutama oma ujuv-vahendit rafti (kummipaati). Võistlusvahend olemas, jäi ainult veel meeskond komplekteerida. Kuna kaks liiget oli võistkonnas olemas (Priidud), siis kuulutasime koheselt välja „konkursi“ viimastele vabadele kohtadele. Õige pea oli veel kaks võitluskaaslast selgunud, Liina ja Janely ning algasid otsingud kahe vaba koha täitmiseks. Ära sai räägitud Valdur ja meie endine õppemajandi juht Tõnis Soopere. Miks aga kuus, sest see konkreetne „raft“ e kummipaati oli mõeldud just kuuele liikmele. Kirja sai pandud võistlejate kaalud ning Priit T tegi arvutuse, mille alusel selgus kõikide istumiskohad paadis. Selle tulemusel saadi paat tasakaalu, sest nii on lihtsam paati juhtida ja otse liikuda. Võistkonnale oli vaja ka saateautot ja saatjaid ning siin tuli Heini meile appi.

Ettevalmistuse hulka käis ka eelnev treening. Teisipäeval, 11. aprillil kogunesime koolis, rääkisime varustusest, toitumisest, riietusest ning suundusime Leevile, kus sai paat vette lastud. Tegime esimesed katsed sõuda ja paati juhtida. Läbitav Võhandu jõe osa sai kõige äkilisem, sisaldades kiiret veevoolu, kärestikke, pöördeid, kive, oksa, vette langenuid puid ja muud sellist. Juhindusime mõttest - raske treeningul, kerge võistlusel. Jõudes Reo sillani, tundsimme, et asi selge ja lugesime treeningu korda läinuks.

Siiski juhtub vahel ka nii, et teed plaane, kuid lõpuks miski ikkagi veab asjad sassi. Kaks päeva enne maratoni haigestus Priit Trahv ning tuli leida kiirelt asendusliige. Paari tunniga oli selge, et Priidu asemel istub paati Siret ning siiski saab maraton alata koos RAK võistkonnaga. Paraku lõi selline vangerdus meie hea kaalujaotuse sassi ning tuli uuesti alustada istumiskohtade paigutamisega paadis. Reedel tegime veel kiire ülevaate logistikast ning juba oligi laupäeva hommik kell 4.15 käes, kui tuli ärgata, keeta putru, süüa ettenägelikult, sest toitumine nii pikal võistlusel on oluline. 5.15 oli Heini kõpsti ukse ees, seltskond sõudjaid peal ja nii võtsime suuna Võru poole. Ilmaennustus midagi head ei lubanud ja kahjuks oli neil seekord õigus. Start kell 7.00 Tamula järvelt algas vihmasajus. Osalejate nimekirja järgi pidi stardihetkel Tamula järvel olema 829 ujuvalust 1800 aerutajaga. Riike loetleti kokku 16. Stardipauk käis ja sumamine algas. Start korraldati nii, et süstad, kanuud, paadid tegid ringi Tamula järvel, mille pikkuseks ca 5km, raftid, aerusurfilaad (SUP-d) suundusid aga kohe Võhandu jõe. Eks algul oli veidi tegemist, et paati otse hoida, omavaheline koostöö tahtis veidi lihvimist. Suur paatide kontsentratsioon, ei teinud loomulikult seda kergemaks. Vahepeal ei saanudki aerutada, edasi viis meid vee vool ja kaasvõistlejate paadid. Visati nalja ja lõõbiti heatahtlikult. Päris mitmes paadis oli kaasas raadiod, kust tuli erinevat muusikat. Veidi aerutatud, tekkis juba sportlik hasart, et kas ja kuidas nüüd järgmisest paadist mööda saab ja nii see isu kasvas. Hakkas tekkima aerutamise ühine rütm. Mõned kilomeetrid sõidetud, kui hakkasid mööduma esimesed kiired süstad. Häälkalt hõisati, et möödun paremalt või vasakult, tundus, et neil oli kiire - täiesti mõistev, sest võistlus käis ju absoluutvõidu peale.

Meie aga, isekeskis kulgedes mõtisklesime, et kas tempo on kiire või aeglane, kas sellise tempoga suudame lõpuni minna või peaks tagasi hoidma veidi. Teadupärast algab maraton ikka viimastest kilomeetritest, kui lihased väsinud ja aerutamine raskemaks läheb.

Aga samal ajal elasid kallastele, sildadele kogunenud rahvamassid meile rõõmsalt kaasa. Eks meiegi ei jätnud vastamata. Rõõm oli näha „omasid“ igal järgneval sillal ja sildasid oli palju. Märkamatu vihm muutis meeleolu ikka paremaks ja paremaks. Kui aerutatud veidi rohkem kui 4 tundi, paistis Paidra veskipais, kus tuli randuda. Paat veest välja ja mööda maad ümber tammi. Saate meeskond Priit T, Veiko (Sireti abikaasa) võtsid meid vastu pirukate ja teega. Ilm oli ilus, no mis sa veel oskad tahta. Isegi fakt, et lõpuni

Stardipaugu ootel

veel 70 km, ei morjendanud. Kiire eine ja jälle paati, ees ootas Leevi ja lõunasöök. ☺ Jällegi saatsid meid päike, rõõmsad aerutajad, kaasaelajad kallastel, sildadel. Paidrast alates algas Võhandu jõe kõige huvitavam osa, kiire veevool, kivid, puud vees ning tegevust paadis jagus. Liikusime jõudsalt ning naeratus tuli suule, kui möödusime mõnest raftist. Nii need kaks tundi läksid ja juba olimegi Leevil. Saate meeskond Priit, Heini, Veiko olid kaldal juba vastas paati haaramas. Kiire lõuna - hernesupp, leib, hapukurk, lihapirukad, jõujook ja istusimegi jälle paati. Taamalt paistsid kurjakuulutatud tumedad pilved ning selleks sai jällegi kiled selga aetud. Aga jõgi ikkagi lõbustas meid, jätkus ralli kivide, alla vajunud puude, kärestike ja kaasvõistlejate vahel. Nii kui silmapiirile tekkis uus kummipaati, oli tunda kuidas tempo hakkas vaikselt tõusma. Tundus, et sõnadetagi mõisteti, et sellest paadist peab mööda saama. Siiski ei läinud kõik nii lihtsalt kui arvasime. Olime ju eelnevalt seda lõiku treeninud ja arvasime, et no ju teame kuidas siin kärestikel liigelda. Võta näpust - kõik läks otse vastupidi, kui treeningul. Jäime puude taha kinni, tegime tutvust nii mõnegi kiviga, Süvahavva kärestikul tegime puueti ning finaalsuutsime paadi niimoodi kivide otsa sõita, et mul tuli paadi lahti saamiseks jökke ronida. Õnneks vesi madal ja jalad jäid kuivaks.

Märkamatu olime jõudnud Reo sillani, kus meid tervitamas eelpool nimetatud saate meeskond ning nendega liitunud Liina abikaasa Kaido. Sealt alates algas maratoni nn igavam pool. Jõgi muutus rahulikumaks, laiemaks ning ootamatult oli tabanud meid vihm, rahe, lumi - kõik üksteise järgi läbisegi ja vahel ka korraga. Algas tuim töö. Võõpsuni veel 45 km. Olid hetked, kus kõik mõtlesid vaikususes oma mõtteid, järgmisel hetkel justkui ärgati unest ja läks lõõpimiseks, naljatlemiseks, seletamiseks ja jällegi peale seda vaikselt aer vette ja tõmme järgnes tõmbele. Selg, kael, käed muutusid järjest kangemaks, süvenes väsimus. Tegime järjest tihedamalt istumiskohtade vahetusi, et üks pool kehast saaks veidi leevendust. Oli see Veriora lähistel olev raudtee sild, kus üks kaasa elaja hõikas, et 10 km Leevakuni ja õhtusöögini... mmm. Oma peas mõtlesin, et aga kas ka magustoit ehk „kompott budjet“, kui teine pealtvaataja sillalt viskas kommi paati. ☺ Siiski kommi kuue vahel jagama ei pidanud, vaid õngitsesime kaasas olevast plastiktünnist uued banaanid ja energiabatoonid välja.

Ülevedamine Paidra veskipaisul

Mida lähemale Leevakule, seda laiemaks läks jõgi. Vahepeal tundus, et aerutad ja aerutad, kuid edasi ei liigu. Õnneks oli tuul selja tagant, mitte vastu, muidu oleks vist tõepoolest koha peal aerutanud.

Kell seitse õhtul ronisime Leevakul paadist välja. Teel oli olud juba 12 tundi ning paadis paigal istunud alates Leevilt, seega umbes viis ja pool tundi järjest ilma maale tulemata. Ühtäkki avastasime, et meie kõrval oli randunud ka „Pealtnägija“ paatkond, kus üheks osalejaks tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski. Aga meid ootas kaldal jällegi saatemeeskond eelpool nimetatud koosseisus. Leevakul sai ka õhtusööki – kapsasupp, mis koosnes küll rohkem soojast veest ja mõnest kapsaliblest kausi põhjas. Selle eest lihapirukad olid täitsa head ning loomulikult hapukurk. Peale kehakinnitust pugest kergelt külm naha vahele ning selle peletuseks tuli kiiresti paati istuda, sest jäänud oli veel „viimased“ 24 km. Paljud olid seda lõiku Võhandu jõest eelnevalt sõitnud ning alustati kommentaaridega, et nüüd tuleb see männitukk ja siis tuleb Toolamaa RMK puhkekoht ja siis peale elektriliini on juba oodata Nulga silda jne. Üha vähemaks oli jäänud rahvast kallastel ja ka sildadel. Järjest pimenes ning hämaruses tehti vaikselt tuima tööd, saatjateks vaevu äratuntavad kaldad. Räpina tuled tõstsid siiski tuju, et ikka ja jälle see aer edasi tõsta ja vett enda taha sikutada. Selle aja jooksul ei olnud mina kuulnud kordagi, et keegi meist oleks hullult väsinud või et enam ei jõua ja jätaks asja pooleli. Võib-olla see ka kellegi mõtetes nii oli, kuid keegi ei julgenud seda välja öelda, et no kuidas sa vead team'i alt. Oli pimenenud ja juba päris raske aru saada, kas siit kõrjate vahelt saab läbi või tuleb ringi minna. Ja juba oligi meie kõrval „musitempel“ ja hulganisti aianduskooli fänne, kolleege ja kaasaelajaid. Veel veidi ja kümme enne kümnet olime Räpinas. Sillal tabas meid aianduskooli töötajate-õpetajate rõõmus vastuvõtt. Araütlemata head olid kohvi ja kook. Et külm lõplikult naha vahele ei poeks, tuli hakata kohe edasi liikuma. Oli ju jäänud ainult veel 9 km, seda küll pilkases pimeduses. Pimeduse peletamiseks põlesid meil otsmikulambid ning nende valgusvihkudes alustasime viimast lõiku Võõpsuni. Õhutemperatuur oli langenud +1 kraadini ning sadas vaikselt lund. Vahepeal takistas hingeaur vaatevälja kuna otsmikulampide valgusvihkudes peegeldas vastu valge sein. Kuskilt pimedusest ilmus välja üks süsta, kes hõikas taga olevale paatkonnale, et kas vasakule või paremal. Siis saime aru, et see oli saatepaat ning jällegi sõudis meie kõrval tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski. Viisakalt jõudu tööle soovides, möödusid nad meist pimedusse ja edestasid finiši

umbes paarikümne minutiga. Aga meil paadis tundis Valdur pea igat kurvi ja metsatukka, seda isegi pimedas. „Järgmisena tuleb männitukk, siis oleme Ristipalo surnuaias“, teatas Valdur järjekordselt. Enne Võõpsut tuli veel jälgida, et valele poole Mäda jõkke ei pööraks, kuid seal läks libedalt – korraldaja oli paigaldanud sildi, kuhu poole jääb pöörata. No ja adrenaliin ikka järjest tõusis, finiš lähenes iga aeru tõmbega. Juba hakkasid paistma Võõpsu tänava tuled ning ühest puhketalust aga hõigati, et pange, aga pange, lõpp on kilomeetri kaugusel. See oli optimistlik soovitus, sest hiljem kaardilt mõõtes oli ikkagi veel kaks kilomeetrit minna. Aga need kilomeetrid ju venisid ja venisid. Näeme juba Võõpsu silda, aga justkui lähemale ei tule. Kuid lõpuks – sild, kallas, jalad maas, kell näitas 23.37, telk, medalid kaela, saatemeeskonna, ootajate, kolleegide õnnesoovid. Jah - lõpuks tehtud! Kaua tehtud kaunist, selleks kulus 16 tundi ja 35 minutit. Raftide arvestuses 21 koht 54st lõpetanust. Pole paha! Mida tundsin? Rõõmu ja väsimuse segu, hea tunne, et nii palju „omasid“ oli kaasa elamas. Olin meeldivalt üllatunud meie team'i tugevusest - ei virisemist, ei kaklust, vaid rõõmsad tõgamised, naljad. Olin eelnevalt teadlik ning kinnitust sai, et väga vajalik on saatemeeskond, kes töötab ja toetab võistkonda nagu „üks mees“.

Tänu kõigile pöidlahoidjatele, samuti otsestele ja kaudsetele toetajatele. VM2018? – jah, ikka.

Priit Karjane, paatkonna liige

Fotod: P. Trahv, H. Lumpre, A. Toome,

Minu jaoks täitus üks suur eluunistus. Juba ammu olen tahtnud osaleda Võhandu maratonil, aga alati on jäänud selle taha, et pole kellegagi minna. Suure unistuse täitumine sai alguse sellest, kui lugesin kooli e-maili, et Priit Karjane otsib aianduskooli paadi-meeskonda osalejaid. Tegin siis sellest Liina Paluga juttu. Selgus, et meeskond on komplekteeritud ja meie kool osaleb maratonil. Olgu, ehk siis järgmine kord tekib võimalus.☺

Elasin mõttes juba neile kaasa - täiega lahe üritus. 20. aprilli hommikul helises telefon, helistajaks Liina: „Siret aita hädast välja! Priit Trahv haigestus ja äkki saad tulla meeskonda?“ Oi kuidas ma mõtlesin... Polnud ju koos nendega harjutanud, puudusid sellised riided, millega oleks mugav olnud sõita jne. Ütlesin, et ehk siis ikka mõni teine kord.☺ Möödus mõni minut ja helistas Priit Karjane, kes väitis, et kui vaim ja füüs on maratoniks valmis, siis riietuse taha asi külla pidama ei jää. Ja ei jäänudki, juba järgmise päeva hommikuks oli kõik olemas.☺

Mõeldes veel tänagi maratonile, tulevad külmavärinad peale - jess, me saime sellega hakkama!☺ Ülitore meeskond, abistajad, kaasaelajad - kõik oli lihtsalt nii fantastiline.☺ Ja iga hetk olen selle nõus uuesti läbi tegema! Aitäh võimaluse ja usalduse eest Räpina Aianduskool!

Siret Zirna, paatkonna liige

Tegelikult oli minu üllatus väga suur, kui Priit T. ja Liina mulle selle pakkumise osaleda koos Räpina Aianduskooliga Võhandu maratonil tegid. Kui üldiselt olen alati valmis igasugustes seiklustes osalema, siis seekord võtsin väikese mõtlemisaja. Ikkagi 100 km kummi-paadiga ja ühtteist kuulnud ja näinud, et kerge see ei ole. Samas ei mõelnud ka ülemäära kaua, sest minus sai võitu soov ja tahe veeta koos sõpradega üks lahe „merereis“. Ütlen ausalt ei kahtle oma tehtud otsuses, sest Võhandu maraton pakkus suurepärase emotsiooni ja elamuse.

Kirjutan mõned märksõnad, mis võiksid kogu seda vahvat üritust väga lühidalt kokku võtta: 24h ärkvel, vesi, rahe, raft 775, rebenenud vihmakeep, seltskond, päike, lumi, vaikuse minutid, lum-mavad vaated, 16 tundi ja 35 min aerutamist, nali, naer, toetajad, meeskond, tunne nagu oleks võitnud esikoha, lahja hapukapsa supp, nauding...

Mäletan, et Räpinas üle tammi kõndides ütlesin, rohkem küll enam ei taha osaleda. See tunne on igal juhul kadunud ja lähaksin kindlasti veel kui võimalus tekib. Toetajate ja kaasaelajate abil tuli meile kõigile selline energia sisse ja muidugi teadmine, et kohe on finiš ning viimased 9 km pimeduses läksid üle vee kergelt liueldes. Nii et tänu kõigile!

Tõnis Soopere, paatkonna liige

Võhandu maratonist – emotsioonideta!

Kui Priidu kiri 23. märtsil postkasti potsatas, et on minek Võhandu maratonile ja otsitakse paadikaaslast, siis käis krõks läbi küll. Kuna varem polnud osalenud, siis ei osanud ka midagi karta ja võibolla oligi nii kergem. Teada muidugi oli, et enne pimedat finišisse ei jõua, seda siis varasemate aastate kaasaalamiste kogemuste põhjal. Õnneks saime teha ka väikse treeningsõidu, mis näitas ära, et kärestikust alla sõites võib paati ka vett läigatada. Seega tuli vee-kindlad püksid hankida, et mitte märja tagumikuga olla. Sõidust natuke ka. Laupäeva varahommikune ilm küll midagi rõõmustavat ei pakkunud. Enne starti oli ikka korralik sadu ja karta võis, et juba enne paati istumist võib üsna märjaks saada. Siiski ilm paranes ja stardihetkel oli ainult natuke tibamist. Stardis oli muidugi ruumi vähe ja rabelemist palju. Sportlik hasart ajas loomulikult oma positsiooni parandama ja tegelikult nii kogu sõidu vältel. Kui eespool mõni raft nähtavale ilmus, siis saime kohe indu juurde ja pressisime lähemale millimeetrite kaupa. Kahjuks sõidu lõpuosas, alates Leevakult, selliseid motivaatoreid polnud. Aeg paadis kulgeb hoopis teistmoodi, palju rahulikumalt. Lõuna paiku tundus, et me ei olegi veel eriti kuhugi jõudnud. Aga siis tuli teadmine, et meil tuleb niikuinii oma 16-20 tundi ära tiksuda, selle väheste ajaga mis me siiani sõitnud oleme, me ei saagi kaugemal olla. Nii et kõik oli kontrolli all. Muidugi on sääraistel sõitudel hästi oluline saate-meeskonna abi ja tugi. Avaldus see muidugi nendes kohtades, kus paati pidi tammidest mööda vedama. Paadi tassimisega oleks ka ise hakkama saanud, see polnud tegelikult üldse raske. Palju suurem kasu oli hoopis nendest kätepaaridest, mis aitasid paadist kaldale ronida. Kangete jalgadega polnud see üldsegi lihtne. Sõidu tegi ägedaks ka kaasaalajate hulk, mida lõpule lähemale, seda rohkem neid oli. See on nii tore, et meie pingutus paljudele korda läks. Suured tänud teile kõigile.

Valdur Truija, paatkonna liige

Muljed paadimatkast nüüd ja 43 aastat tagasi

22. aprillil siinkandis suuri laineid tekitanud Võhandu paadiralli oma üle 800 alusega oli muljetavaldav üritus. 12 aastat on see juba toimunud, aga esimest korda sedalaadi massi vee peal korraga näha on ikkagi elamus.

Ja kuidas see seltskond 100 kilomeetrit kulges..., kui sõbralikult kõik toimus, kuidas saatemeeskonnad ühest ületuskohast teise liikusid, kuidas suured autode hulgad tihedalt omavahel ära parkisid, nii et ühtegi plekimõlkimist ei kuulnud olevat - see on midagi erilist!

On ääretult vahva, et meie paatkond kenasti oma raske ülesandega toime tuli. Ja heameel, et suutsin ka neile natuke abiks olla.

Nende paatide kulgemist vaadates tuli korduvalt silme ette minu enda paadimatku tudengina 1974. aasta juunis samast Võru Tamula järvest kuni Räpina paisu sillani. Nimelt korraldati meile - Tallinna Pedagoogilise Instituudi kehakultuuri II kursuse õppuritele - praktiline matk Tallinnast Võrru jalgratastel ja sealt edasi paadimatku Võrust Räpinasse, ikka sedasama Võhandu jõge pidi. Kokku kestis üritus viis päeva koos ööbimisega telkides. Paadimatku oli kaks päeva, öö veetsime Sühavavva kandis. Paadid olid 4-kohalised kahe aerupaariga. Poisse-tüdrukuid alusel enam-vähem võrdselt, et kõik samas tempos püsiksid. Paadid olid küllalt raskelt juhitud, leidsime nii mõnegi kivi. Aga ega siis kiiret ka polnud. Öhtul sai varakult telkimisega alustatud ja lõkkel süüa tehtud. Hommikul telgid-asjad taas kokku ja edasi. Samamoodi tuli paate takistuste tõttu üle tee tassida, aga meid oli kuskil 20, saime ilusti hakkama. Kaks õppejõudu samuti elasid meiega tudengielu. Ääretult vahva mälestus.

Heini Lumpre, saatemeeskonna liige

Võhandu maratonist – emotsioonidega!

Olin väga elevil, kui minuni jõudis info, et selle aasta Võhandu maratonil osalevad meie kooli töötajad. Selline ettevõtmine on väga vahva ja osaleda julgevad vaid kõige tugevamad ning vastupidavamad. Meie koolis töötavad sellised inimesed! Maratoni varahommik oli nutune nagu ikka – pilvine, kohati sadas vihma, mis läks üle lörtsiks, hootised tugevad tuuleilid, vahepeal paistis halastuseks päike ja nii vaheldumisi terve laupäevane päev. Mulle tundub, et mitte kunagi varem pole räägitud nii palju ilmast, nagu sel päeval. Käisin rahutult aknalt aknale ja piilusin õue... külm, mis külm. Aga lõuna paiku ei pidanud vastu ja helistasin Heinile, kes kuulus saatemeeskonda. Jõudsimme Heiniga Leevakule kella viie paiku, kuhu pidi kohe-kohe jõudma meie paatkond. Jõudiski, aga paar tundi hiljem kui meie neid ootasime. Olime Heini ja teiste pealtvaatajatega nii läbi külmunud ja märjad, et... meist hüllemas seisus võisid olla vaid paadis olijad. Kusjuures meil oligi neist hirmus kahju, tundus nagu tegu oleks masohhistide meelelahutusega.

Meie kooli paadi randumisel Leevaku silla juures olid äkki kohal ETV filmimehed, kaamerate ja mikrofoniid. Ei hoomanud kohe, milles asi, aga siis äkki märkas, et meie paatkond sõitis hoogsalt kaldale, rammides tervise- ja tööministri Jevgeni Ossinovski ja

Kanged konkurendid Leevakul

saate „Pealtnägija“ ajakirjaniku Kristjan Pihli veesõidukit. Küll oli uhke tunne, et meie omad on väärilised vastased pealinna meestele. Ka kott-pimedasse Räpinasse jõudsid mõlemad paatkonnad üheaegselt, et siis juba rampväsinutena ja läbikülmunudena finiši poole triivida. Olime

Räpinas omasid ergutamas juba suurema seltskonnaga. Jõudsin Tõniselt küsida, kas paned end järgmise aasta maratonile ka kirja. Tõnis vastas üle kere värisedes: „Mitte ial!“ ja siis nad juba ööpi-medusse kadusidki.

Meie saate- ja kaasaalajate grupp siirdus tunnikeseks sooja, et siis juba Võõpsusse finišeerijaid tervitama minna. Võõpsu sadama ala oli autosid puupüsti täis ja maapind korralik mudamülgas. Hästi võisid tunda end need, kellel soojad kummikud jalas. Finiši koridori jõudsimme samal ajal kui pildistati äsja lõpetanud „Pealtnägija“ paatkonda. Üritasin kiiruga kotist fotokat haarata, et tähtsat momenti jäädvustada, aga... ärevusest unustasin aparaadi sisse lülitada ja juba nad läinud olidki. Räpinast startisid mõlemad paatkonnad praktiliselt kõrvuti. Seekord jäid meie omad natuke maha, aga peagi olid nemadki kohal. Liina, Janely, Siret, Priit, Valdur, Tõnis saabusid ergutushüüete saatel rambivalgusesse - nad olid nii uhked, naerusuised, väsimuse märkideta, isegi sirgeselgsed ja -jalgsed. Polnud küll sellist nagu ega tegu, et äsja lõpetasid 100 km paadimaratonit. Piduliku pildistamise ajal panime meeskonnaliikmetele pähe võidupärjad. Uhke värk!

Ma pole varem ealeski isegi mõelnud osaleda sellisel maratonil... Nähes meie omasid uhkelt finišeerimas, tekkis küll kade tunne. Tahaks ka osaleda, aga kardan olla nõrgem lüli ja kaaslaste poolt üle parda lükatuna.☺ Püüan leppida siiski emotsioone pungil oleva pealtvaataja ja kaasaalaja rolliga, neid peab samuti olema.☺

Pole midagi muud kosta - kõvad tegijad, meie kooli paatkond! Tänud elamuste eest!

Küllil Nõmmistu, kaasaalaja ja fotograaf

Aianduskooli floristid Helsingi Kevadmessil

On juba traditsiooniks kujunenud, et Räpina Aianduskooli sessioonõppe teise kursuse õpilased osalevad Helsingi Kevadmessi demopäeval. See on kahepäevane reis (8.-9. aprill), kus esimesel päeval on võimalik külastada messi ja jälgida Helsingi lahtist meistrivõistlust. Osalesid ka meile tuntud inimesed, vilistlane Aire Reenumägi ja eksamikomisjoni esimees Ahti Lyra. Teisel päeval, pühapäeval meil kolm pooltunnist etteastet. Õpilased valmistasid kodust kaasavõetud karkasside abil huvitavaid kimpe, mis kohe

Alice Herzmänn

Liane Mäesalu

Merilin Kirbits

kohapeal ka maha müüdi. Lillevalik oli rikkalik ja õpilased said hea kogemuse võrra targemaks. Sel aastal oli üks ülesanne lisaks - valmistasime ka auhinnatseremoonia ja õhtusöögi tarbeks lauaseadeid, mis kaunistasid õhtust peoruumi. Kogu ettevõtmine sai teoks Soome Lillekaupmeeste Liidu Helsingi osakonna toel.

Indrek Kaeli, floristika eriala juhtõpetaja

Seltskond ilutegijaid

Kiipula kooli külastus Soomes

5.-7. maini külastasime Soomes asuvat Kiipula kooli. Meie väike reisieltskond koosnes kolmest inimesest: projektijuht Janely Org, õpilasnõustaja Ülle Viksi ja Maarja Küla õpperühma juht Huko Laanoja.

Lillekasvuhoone

Vastu võttis meid Kiipulas kooli projektijuht Saara Sopanen, kes hiljuti käis külas ka Räpinas. Saara andis meile kõigepealt ülevaate koolis õpetatavatest erialadest: aiandus, metsandus, müügitoo, logistika, turism, toitlustus, IT, juhiabid, hooldustöötajad, kunst. Koolis õpivad õpilased, kellel on väiksemad või suuremad terviseprobleemid, kellele ei sobi õppimine suures klassis. Kiipula koolis õpib 600 õpilast ja koolil on veel 9 filiaalkooli. Väga põhjaliku ülevaate saime aianduse valdkonna õppe- ja praktika võimalustest Kiipula koolis. Nägime nii tomati-, kurgi-, kui lillekasvatuseks mõeldud kasvuhoonete komplekse. Väga põnevaid ja omanäolisi õppeklasse. Väga palju oli projektipõhist õpet ja õpilasfirmasid, kes põhiliselt midagi müüsid. Kõikidel erialadel õpetati praktilist müügitööd.

Kiipula kooli aianduse õpilased tulevad meile praktikale 8.-19. mail, viis õpilast ja kolm õpetajat.

Ülle Viksi, õpilasnõustaja; Janely Org, projektijuht

Foto: J. Org

Haridustehnoloogi minutid

Kodeeri ära!

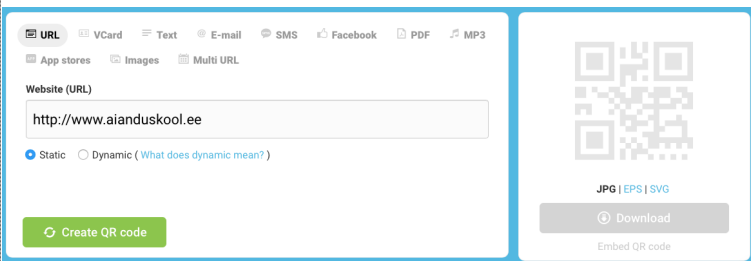
QR-kood on tänapäeval igapäevane võimalus mitmesuguse info "peitmiseks" või lisainfo jagamiseks. QR-koode leiame ajalehtedest, plakatitelt, bussipiletitelt, erinevate toodete pakenditelt jne. QR-koodi loomise keskkondi on veebis väga palju! Valiku saab teha vastavalt sellele, millist infot soovitakse koodi alla panna ning milline peaks kood olema. Järgnevalt tutvustan ühte võimalust tuhandetest.

QR Code Generator (<http://www.qr-code-generator.com>) on lihtsalt kasutatav veebikeskkond, kus saab kasutajakonto olemasolul luua lihtsama infoga QR-koode. Keskkond võimaldab genereeritava koodi ka redigeerida, kuid selleks tuleb luua kasutajakonto. Küll aga tasuks teada, et QR-koodi lugejad (QR Code Reader) loevad infot kõige paremini välja ikka kõige tavalisemalt koodilt. Mida enam on koodi muudetud (redigeeritud), seda suurem on ka tõenäosus, et kood ei tööta. Lihtsuses peitub võlu! 😊

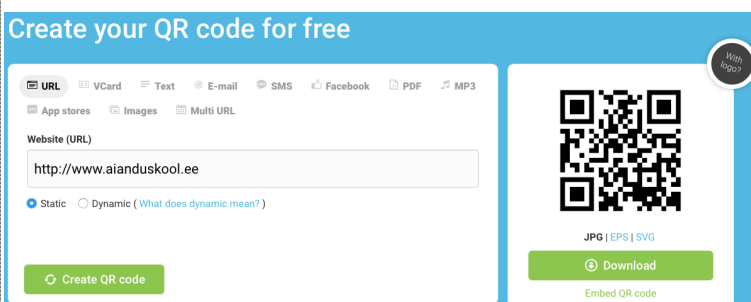
QR Code Generator võimaldab kasutajakontot QR- koodi alla peita URL-i (veebilehte), virtuaalset nimekaarti (visiitkaarti) ja vaba teksti. Kasutajakonto olemasolul saab QR-koodi alla panna ka näiteks pdf ja mp3 faile, samuti pilte jm (vt joonis 1).

QR-koodi genereerimine

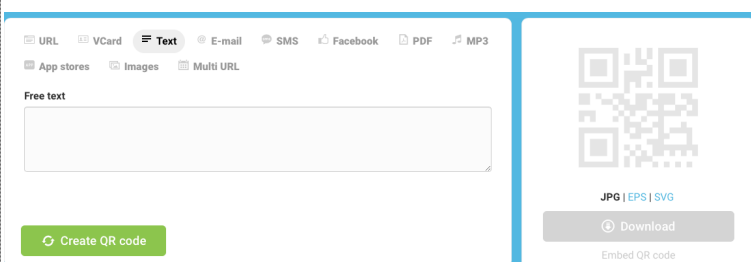
Vali kodeeritava info tüüp - URL (veebileht) (vt joonis 2), VCard (virtuaalne nimekaart), Text (vaba tekst) (vt joonis 4) jne. Sisesta kodeeritav info (vt joonis 2). Vali QR-koodi tüüp – staatiline või dünaamiline. Viimast saab valida juhul, kui on kasutajakonto loodud. Seejärel genereeri QR-kood (nupp Create QR code). Brauseri akna paremale poole ilmub loodud QR-kood (vt joonis 3). Edasi vali faili tüüp, millena soovid koodi alla laadida (JPG, EPS või SVG). EPS

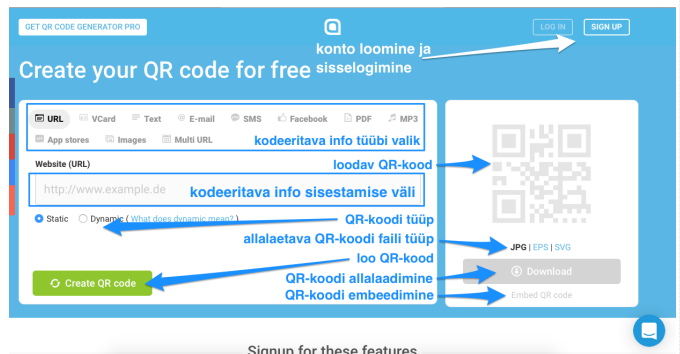
Joonis 2. Veebiaadressi kodeerimine

Joonis 3. Loodud QR-kood, mille all on aianduskooli koduleht

Joonis 4. Vaba teksti kodeerimise võimalus

Joonis 1. Veebikeskkonna QR Code Generator avaleht.

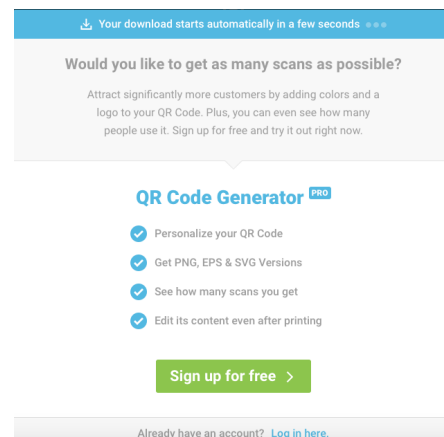
ja SVG failitüüpi saab alla laadida vaid kasutajakonto olemasolul korral. Järgmisena lae kood alla. Koodi allalaadimisest annab keskkond märku (vt joonis 5). QR-koodi leiad arvutist allalaetavate failide kaustast, kui ei ole määratud teisiti.

Enne QR-koodi kasutamist kontrolli kindlasti selle toimimist oma nutiseadmes. Selleks on tarvis oma seadmesse QR-koodi lugeja installeerida.

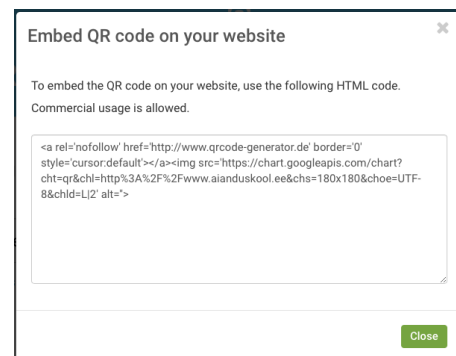
QR Code Generator võimaldab loodud koodi embeedida ehk vistutada. See tähendab, et keskkond loob lisaks QR-koodile ka html koodi (vt joonis 6), mille abil saab QR-koodi otse oma kodulehele või blogisse, e-raamatusse paigutada. Selleks kasuta nuppu Embed QR code.

Mõnusat kodeerimist!

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Joonis 5. Teade loodud QR-koodi allalaadimisest (Your download starts automatically in a few seconds...)

Joonis 6. QR-koodi embeedimise ehk vistutamise html kood

Heino Kiik (1927-2013) kirjutab ...

Tänavu 14. mail möödub 90 aastat Avinurmel sündinud kirjanik Heino Kiige sünnist.

„Peka, tead sa, mis lill see on?“

Küsitu vangutab aegamisi pead – ei tea.

„See on idamagun. Kõige suurem magun. Lehed ja varred karvased, peopesasuurune õis leegib mustlaspunaselt, ergult ja kustub ruttu. Just nagu juhuslik ja tormakas kirk. Tead sa, mis kirk tähendab?“

„Ei.“

„Polegi veel vaja... Aga teadlased on sellele leekivale kirepuhan-gule ladinakeelseks nimeks pannud Papaver orientale. Kõlab kentsakalt, nagu papa. Eks ole?“

„Papaver orientale,“ kordab Peka.

„Tahad teaduslikke nimesid õppida? Ma siis ütlen kõigi nende lillede nimed... Õie poolest pole see magun mingi papa, ennem juba lopsakas ja meeletu mustasilmne tüdruk. Küllap nimi on pandud tema karvase varre ja kohmakate vanamehelike lehtede järgi.“

Mõedaku eelpäev (1966)

See raamat oli tema kirjanduslik esiklaps. Varem ilmunud kuues raamatus tehti juttu taimedest ja nende kasvatajatest. Ta pidas end alati aednikuks. Aiandusagronoomi diplom anti temale 1947. aastal Râpinas.

Narusk ei tee kuulma. Pöördub hoopis minu poole:

„Kas sa kaevata oskad?“

Ma kehitan õlgu, mis küsimus see veel on.

„Kui ei oska, vaata, kuidas Asta teeb, temal on selge,“ lõpetab Narusk ja hakkab minema, kuid silm jääb korraks pidama mu labidale.

„Miks sa selle võtsid, see pole mulla ümberkaevamise labidas... Georg, sa õpeta teda, kui vaja.“

Vaigla tuleb minuga koos alla aia otsa. Küsib üht ja teist, nagu oleks harilik inimene. Täna tuleb esmakordselt praktikat vaata-ma.

Alustan kaevamist, teised on juba meetri jagu edasi jõudnud.

Vaigla vaatab algul vaikides. Püüan kiiresti teha, et Georgile järe-le jõuda, tema jagu on minu kõrval.

„Kiik, seda tööd te ei oska,“ ütleb Vaigla järsku.

Ma ajan end sirgu ja vaatan nõutult õpetaja poole.

„Kui tahate aednikuks saada, siis on kõige tähtsam maa kaevami-ne,“ jätkab tema.

Mitteminister 1943-1948 (2004)

Samasuguses formaadis raamatuid mälestusega aastatest 1927-1978 ilmus temalt 13. Neile lisandub samapalju teisi, mis kokku võttes annavad põhjaliku ülevaate ühe aednikust kirjaniku elust. Tema aasta jagunes kaheks: suvel aias, talvel kirjutuslaua taga. Kuusalu valla Kasispea külas asub Välja ehisaianduse katsetalu, kus Heino Kiige rajatud dendroloogilises kollektsioonis kasvab

umbes 700 taksonit.

<http://www.kasispea.ee/index.php/inimesed/21-heino-kiik>

Uus esimees võtab paugupealt ohjad üle. Prõll on naine, kes vaatab kõigele julgelt silma ja kes alati ja igas olukorras tegutseb, ilma pikemalt filosofoerimata. Tegutseb ja ikka otse, kõhklemata. See on võidu pant. Nii oli maadluses noorpõlves ja nii on elus alati olnud.

Välise asjalikkuse all on Prõllil siiski hing olemas, ja ta tunneb tugevat liigutust, et esimeheks valiti. Tal on ülev tunne, nagu tookord, kui ta enne revolutsiooni esimest korda tuli tsaari-Venemaa maadlustšempioniks naiste seas. See tiitel tema kätte jäigi, sest valitsus läks uppi ja teist võistlust ei jõudnud tsirkus enam korraldada. Üks võistlus korraldati pärast revolutsiooni. Siis ta jäi jälle võitmatuks ja tuli punase Venemaa esimeseks tšempioniks. Ja kannab seda tiitlit tänaseni. Sest naiste maadlus läks moest ja uut võistlust ei tulnud, pealegi asus tema Tallinna. Tema, tsaari-Venemaa viimane ja siiaaani ainukene ja absoluutne naismaadlustšempion, on nüüd „Kuldrannakese“ kolhoosi esi-mees.

Tondiõomaja (1970)

See teos tõi temale 1967. aasta romaanivõistlusel I auhinna. Prõlla kuju loomisel eeskujuks olnud Ksenja Seedorf puhkab praegu Risti-palu kalmistul.

Jomm võtab telefonitoru ja jääb kuulama. See seal sinatab, on tuttav mees, aga Jommile ei tule meelde, kus nad on elus varem kokku puutunud. Kas tööpatis või tagavarapolgus? Mehe perekonnanimi ei äratanud minevikupilti. Mees on jutukas, räägib, millega praegu tegeleb. Kiidab Jommi, et sinust tean raamatu kaudu, pole vaja üle küsidagi.

Lõhkine küna (1990)

Arve Jommi prototüübiks on kirjaniku onu, 31. jaanuaril 1910 sündinud Arved Tamm, praegune Eesti vanim inimene. Suurema osa temagi eluloost raius oma seitsmest osast koosnevasse romaani „Arve Jomm“ Arvedi õepoeg Heino Kiik.

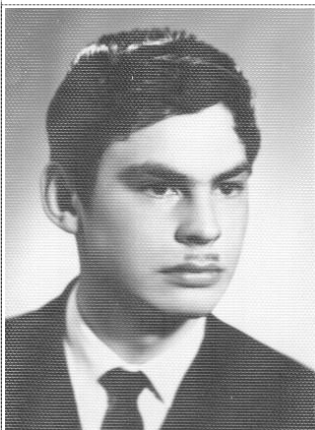
Suurt tähelepanu äratasid kirjaniku romaanid „Maria Siberimaal“ ja „Mind armastab jaapanlanna“. Neid loeti juba käsikirjadena enne kui need kaheksakümnendate aastate lõpus raamatuna ilmuda said.

Aednikud hindavad kirjaniku mahukat teatmeteost „Maailma viljad“ (1989). Meie aianduse eriala õpilastele soovitasin lõpueksamite eel lugeda kolmest osast koosnevat lasteraamatut „Taimetark“. Täieliku nimekirja teostest, mille autoriks on Heino Kiik, leiab 2014. aastal ilmunud raamatust „Ei sure kirjanik. 1976-1979“.

Heino Kiik oli õnnelikus abielus nimeka balletiartistiga, kellele on pühendatud tema 2012. aastal ilmunud raamat „Legend Helmi Puur“.

Tekstinäited valis aiandusõpetaja Jaan Kivistik

Jaan Kivistik, 18.04.2017

Kaljo Ellik

(09.05.1948-27.03.2017)

Hiljuti manalateele läinud Saaremaalt pärit Kaljo Ellik õppis meie koolis aastatel 1963-1968. Ta oli tubli õppur, ent ühtlasi tollaegses Põlva rajoonis populaarne sportlane. Kaljo töötas Saaremaal seemneinspektsioonis, Kuressaare aselinnapeana ja linnaaednikuna, organiseeris kevaditi linnas menukat jooksu-võistlust, esines maalidega kunstinäitustel. Pöördelistel aastatel oli Kaljo Ellik Eesti Kongressi saadik ja Eesti Vabariigi Ülemnõukogu liige (1990-1992), kes hääletas 20. augustil 1991 Eesti iseseisvuse taastamise poolt. Tema tööd on ära märgitud Riigivapi V ja III klassi teenetemärkidega ja Eesti Kodukaunistamise Ühenduse teenetemärgiga 2008. aastal.

Räpina Aianduskooli vilistlaskogu

IN MEMORIAM

Malle Rätsep

14.02.1944 – 17.04.2017

Ükskord, ükskord muutun mullaks,

ükskord sömerliivaks saan.

Muutun kullerkupukullaks,

kanarbikuks nõmmemaal.

(Lehte Hainsalu)

Lahkunud on Räpina Aianduskooli kauaaegne õpetaja, õppealajuhataja ja õppedirektor Malle Rätsep. Aastal 1968 asus Malle tööle Räpina Sovhoostehnikumi õpetajana. Aastatel 1971 kuni 1977 töötas õppealajuhatajana, peale seda taas õpetajana. Aianduskooli õppedirektori ametikohal töötas aastast 1991 kuni aastani 2008. Meie koolile pühendas Malle nelikümmend aastat.

Meenutab kolleeg Toivo Niiberg

Tulin Räpina Aianduskooli õppedirektoriks 1981. aastal ja puutusin Malle töö ning tegemistega kokku kuni oma lahkumiseni Räpinast 1991. aastal. Malle oli oma kooli suur patrioot ja seda igas mõttes. Raske oleks ette kujutada kutsekoolidevahelisi võistlusi ilma Malleta. Võin küll eksida, aga minu mäletamise järgi ei olnud vist ühtegi kutsealavõistlust, kus Räpina Aianduskooli agronoomide võistkond ei oleks naasnud mõne kohaga, sageli esikohaga. Malle õpetas maaparandust, taimekasvatust, seemnekasvatust ja sordiaretust. Malle oli ka taimekasvatuseõpetajate juhtõpetaja, ehk tolle aja mõistes vanemmetoodik, saades sageli ka ülevabariigilist tunnustust. Kui Malle midagi ette võttis või tegi, tegi ta seda hingega. Oma klassi õpilaste eest seisis nagu emalõvi. Ükskõik millise ülesande Malle täita võttis või mis talle ka vahel kaela määriti, täitis ta enast ületavalt, andes kõik. Kes palju teeb, see saab ju ikka kohustusi juurde. Mallele võis alati kindel olla. Enamuse õpilaste ja kolleegide silmis omas ta suurt lugupidamist. Mul oli hea meel, et Mallest sai minu mantlipärija.

Räpina Aianduskooli ajalukku oled Sa jäädvustatud kullatud tähtedega.

liiga lääged roosid ülemäära ahned päevalilled närbunud karikakrad ülekohtuselt ülased habetunud habemelgid inetud iminõgesed suikuvad sinililled glamuursed gladiolid vastumeelsed võõrasemad väsinud lavendlid tigidad tageetused nukrad naistenõgesed kannatatud kannikesed püsimatud püsililled üleannetud ürdid pahased piparmündid tulivihased tulikad nürimeelsed nurmenukud võrukaeltest võhumõõgad pirtsutavad begooniad vinguvad vahalilled virguvad minu hoole all

Tuuli Geetsia Tšaškin, AE16-42-K

Avatud uste päev 26. – 27. mail

Ootame Sind Räpina Aianduskooli avatud uste päevale 26. ja 27. mail.
Programm ja päevakava täpsustamisel.

Aianduskooli lõpuaktus

30. juuni kell 13.00

Ristsõna

Leia tähtede virr-varrist üles ülevalt alla ja alt üles, paremalt vasemale ja vasakult paremale kevadel tärkavad ning ärkavad taimed. Järelejäänud tähtedest saad vastuse.

Koostas Toivo Niiberg

R	Ä	P	I	B	A	K	A	S	R	A	V	I	N	P	P	U	K	E	M	U	L	S
K	E	V	A	D	A	D	O	O	N	I	S	S	S	I	S	T	R	A	N	N	T	A
A	B	U	N	I	E	H	K	I	T	S	I	R	T	U	L	I	K	A	S	A	N	K
I	S	O	K	K	U	N	E	M	R	U	N	A	A	I	A	N	D	U	S	A	I	I
S	P	P	U	K	R	E	L	L	U	K	I	P	A	I	S	E	L	E	H	T	S	L
A	L	U	M	I	I	R	P	E	N	A	L	Ü	A	S	Õ	V	S	K	O	P	T	B
M	L	I	S	O	Õ	L	L	L	I	L	I	Õ	V	L	E	M	M	U	K	L	A	O
S	U	K	O	O	R	K	E	K	U	L	L	E	K	I	S	T	R	Ä	M	U	Ü	O
S	A	K	I	S	A	A	M	E	K	U	L	L	E	K	I	M	U	L	O	T	H	L

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Maikuu nali

Õpetaja räägib tunnis merede reostumisest ja palub tuua näiteid.
Juku: „Tegin eile lahti sprotikonservi, seal sees oli õli, ja õli sees olid surnud kalad!“